

NÉPÚJSÁG

2025. június 14., szombat
LXXVII. évfolyam
130. (21996.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Utoljára szólt a csengő vidéken is Útnak indult egy újabb nemzedék

A három magyar kisváros középiskoláiban idén 195 diák végzett, 126 jelentkezett érettségire

Fotó: Gligor Róbert László

Múlt szombaton a nyárádszeredai Bocskai István Elméleti Líceumban is utoljára szólt a csengő a végzős diákok számára. Erdőszentgyörgyön és Szovátán is a múlt héten ballagtak a végzős diákok.

Gligor Róbert László

A református templomban tartott ünnepi istentisztelet és az utolsó osztályfőnöki óra után a Gaudeamus igitur dallamára 54 diák (az elméleti 12. osztályokból természettudományok–intenzív angol szakon 11, filológia–intenzív angol szakon 18 diák, a 11. osztályos szakiskolából 11 kereskedelmi eladó, 14 autómekanika szakon

végzett diák) ballagott ki a nyárádszeredai líceum épületéből, ők többnyire nyárádmentiek, de a Maros és Kis-Küküllő vidékéről is voltak tanulói az intézménynek, és a középiskolában idén további 25 diák is végzett növényvédelmi technikus szakon a posztliceális oktatásban is.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

A vizsgák felén már túl vannak

A diákok szerdán a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból vizsgáztak, így a megmértetéseket felén már túl vannak. Az első két nap tapasztalatairól, valamint az új javítási rendszerrel kapcsolatos álláspontjukról kérdeztük a végzősöket.

2.

Ariadné XXIX. – Textilszalon a legek jegyében

A 2025-ös Ariadné kiállítás minden eddiginél több benevezővel hívta fel magára a figyelmet, és a korábbiaknál hosszabb időn át (május 9. – június 13.) vonzotta a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériába a közönséget...

5.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

ALULNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája

PÁRKAPCSOLATI VÁLSÁG

JÚNIUS

14

SZOMBAT

Ma VAZUL,
holnap JOLÁN és VID napja

Az év 165. napja, hátravan 200 nap

5:29

21:16

7:52

A nappal hossza:
15 óra 47 perc

IDŐJÁRÁS

Részen napos

Hőmérséklet:

max.: 24 °C

min.: 10 °C

naptár

Isten éltesse!

JOLÁN: Dugonics András használta először 1803-ban megjelent Jolánka, Etelkának leánya című regényében. Forrása a középkori magyar Jóleán (jó leány), vagy a görög Jolantha, Jolanda („viola”) név; a Jolánt utóbbi kettő magyarításának is tekintették. VID: régi magyar utónév, a latin Vítus név délszláv eredetű alakja.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. június 13.	
1 €	5,0320 lej
1 \$	4,3665 lej
100 Ft	1,2485 lej
1 g arany	480,7983 lej

ELŐFIZETÉS

A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Elkezdődött az érettségi írásbeli szakasza

A vizsgák felén már túl vannak

Június 10-én, kedden a román nyelv és irodalom vizsgával kezdetét vette az idei érettségi írásbeli szakasza. A diákok szerdán a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból vizgáztak, így a megmérettetések felén már túl vannak. Az első két nap tapasztalatairól, valamint az új javítási rendszerrel kapcsolatos álláspontjukról kérdeztük a végzősöket.

Szeredai Vivien

Nagy volt a nyüzsgés szerdán délben a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a Református Kollégium épülete előtt. A teret megtöltötték a vizsgáról kijövő diákok, a hangulat pedig általános megkönnyebbülésről árulkodott. Az iskola előtt várakozó szaktanárok kérdésekkel és biztató szavakkal halmozták el tanoncaikat. Egy vidám hang a tömegben megjegyezte: „Ezzel a tantárggyal sem kell foglalkoznom soha többet!”

Megkértünk néhány, helyszínen tartózkodó diákot, hogy meséljenek tapasztalataikról az első két vizsgát követően. A keddi román nyelv és irodalom tétellel kapcsolatban a vizsgázók kiemelték, hogy könnyebbnek találták annál, mint amiket a korábbi években láttak, hiszen kevesebb művet kellett meg-

tanulniuk, ugyanakkor nehezebb is volt, mivel a kommentárokból több észrevételt kellett önállóan megfogalmazni. A szerdai matematika-, illetve történelemtételekről a megkérdezettek egybehangzóan úgy nyilatkoztak, hogy sokkal egyszerűbbek voltak annál, mint amire számítottak, és ennek nagyon örültek. Egy diák így fogalmazott: „Mindenkinek másképp éli meg az érettségit, de úgy gondolom, hogy aki készült, annak nem volt gondja az eddigi tételekkel. Reméljük, hogy a továbbiakban sem nehezítik meg a dolgunkat, hiszen az érettségi eredmények sokak számára meghatározóak a továbbtanulást illetően.”

Idén első alkalommal számítógép segítségével javítják az érettségit, amit a megkérdezett diákok egybehangzóan jó ötletnek tartanak, mivel így kevesebb esélyt látnak arra, hogy igazságtalanul osztályozzák őket. Azonban elmondásuk szerint a kivitelezés egyelőre nem működik gördülékenyen. Mint mondták, a tételek beszkennelése nagyon lassan halad, olyan is akadt, aki több mint egy órát várakozott, amíg sorra kerülhetett. Emiatt sokan kora délutánig az iskolában tartózkodnak, ami elmondásuk szerint egy stresszes vizsga után nem a legideálisabb számukra.

Az Oktatási Minisztérium beszámolója szerint a keddi román nyelv és irodalom, illetve a szerdai szaktantárgyból tartott írásbelin is a nyári érettségire beiratkozott diákok 98 százaléka vett részt. Az érettségizők június 13-án, pénteken a szaknak megfelelő választott tantárgyból, június 16-án, hétfőn pedig anyanyelv-ből bizonyíthatják tudásukat. Az érettségi vizsga első eredményeit június 20-án délig teszik közzé. A vizsgázók aznap 14 és 18 óra között, illetve 23-án és 24-én megtekinthetik a dolgozatokat, és szükség esetén óvást nyújthatnak be. A végleges eredményeket június 30-án közlik.

Fotó: Nagy Tibor

Útnak indult egy újabb nemzedék

(Folytatás az 1. oldalról)

Az ünnepélyes búcsúztató során Fülöp László igazgató két csoportba sorolta a végzősöket: egyesek félve lépnek előre, mert kissé bizonytalan számukra a jövő, mások bátran, már nagyon várva ezt a pillanatot léptek ki utoljára az iskola kapuján. Az előbbieknak azt ajánlotta, hogy legyenek bátrak, az utóbbiaknak, hogy legyenek óvatosak.

„A felnőtté válás nem csupán azt jelenti, hogy elhagyjátok az iskolapadot, hanem azt is, hogy képesek lesztek vállalni a tetteitek következményeit. Felelősséget vállalni annyit tesz, mint kiállni a szavainkért, a döntéseinkért, a hibáinkért és sikereinkért is. Ez nem mindig könnyű, de ez az egyik legnagyobb erő, amellyel egy ember rendelkezhet. Mert felelősséget vállalni annyi, mint részese lenni a világnak – aktív, alakító, értékkeremtő tagjaként” – intette utoljára a maturandusokat az igazgató, de a megyei tanfelügyelőség nevében Szabó Zoltán felügyelő is tanácsokkal látta el a végzősöket.

A szakáshoz híven a legkiemelkedőbb eredményeket elért 12. osztályos tanuló átadta az iskola folytonosságát jelképező sulykot a legjobb 11. osztályos tanulónak, majd az intézmény díjazta a különböző területeken kiemelkedően tevékenykedő diákokat. Elismerése jeleit osztotta ki a helyi önkéntes tűzoltóság is Kacsó István parancsnok révén, míg a legjobb tanulók pénzbeli jutalmat vehettek át a középiskola első évfolyamán (1960-ban) végzett Veress

László nyugalmazott segesvári gyógyszerész részéről: az iskolaelső 12.A. osztályos Csíki Ágota Delénke (9,80-as átlag) 1500 lejt, a 12. B. osztályos Balla Edina 500 lejt, egyenként ugyanennyit a két tizenegyedikes osztályelső, Nagy Imola, illetve Dálya Csongor is.

Az ünnepség végén a végzős osztályok álmaikat, vágyaikat zöld, piros, fehér és kék színű léggömbök formájában eresztették égnek, s ahogyan a lufik eloszoltak a magasban, úgy távoznak a világ különböző szegleteibe az elballagó diákok is. Ezt megelőzően azonban még át kell esniük egy megmérettetésen, az érettségi vizsgán.

Idén éppen a nyárádszeredai intézmény ennek a házigazdája, ahol nemcsak a 35 helyi diák (22 az idei, 13 az előző évek végzőseiből) jelentkezett a vizsgákra. Az erdőszentgyörgyi Szent György Technológiai Líceumban 16 diák ballagott el a múlt héten a 12. osztályból filológia szakon, a 11. osztályos szakiskolából 12 a közéleti nevelés és turizmus, 8 a szépségápolás szakon.

Érettségire 17 diák jelentkezett, ebből 3 az elmúlt évekből. Szovátán idén a Domokos Kázmér Szakközépiskolából három 12. osztályból (matematika-informatika-természettudományok, társadalomtudományok, turisztika-kereskedelelem) 69 diák búcsúzott, a 11. osztályos szakiskolából (pincér-szakács) 11 tanuló. Idén Szovátáról 74 diák jelentkezett az érettségire (beleértve az előző években végzett tanulókat is).

Szentgericén állt meg a kerék

Múlt hétvégén tartotta évadzáró rendezvényét a Világoló Egyesület és a Maros Megyei Múzeum néprajzi és népművészeti osztálya az Esztendő kereke nevű program keretében. Az esemény témája a pünkösöd volt, és ezúttal a rendezvényt Marosvásárhelyről kivitték Szentgericére.

Gligor Róbert László

Jó hangulatban, kellemes környezetben zajlottak a programok a szentgericei kultúrotthon udvarán a múlt szombaton, ahol mintegy háromtucatszáz résztvevő, gyerekek és felnőttek egyaránt mozogtak, daloltak és alkottak. Mindeközben olyan dolgokkal ismerkedtek, amelyek lassan már nem képezik mindennapi életünk részét: nemezeltek, bőrből pörgettyűt készítettek, karkötő készült, szövöszéken próbálták ki ügyességüket, mindeközben pedig az Öves együttes biztosította az alap(nép)zenét. Különböző ügyességi játékok nyomán pünkösdi királyt és királynét is választottak, táncoltak és falatoztak, egyszóval tartalmasan töltötték el egy délelőttöt.

A Pünkösdi esztendő kereke rendezvény egy nagyobb program része, amely során a résztvevők az év jeles napjaihoz, ünnepköreihez kötődő népszokásokkal ismerkednek meg elményszerű közvetítésben.

Az Esztendő kereke rendezvény-sorozat Maros megyében 2017 óta működik a Világoló egyesület és a Maros Megyei Múzeum közös szervezésében, az Erdélyi Hagyományok Háza támogatásával.

Egy kolozsvári programból indult, amelynek célja, hogy az ünnepekről, jeles napokról, népszokásokról tanulhassanak a gyerekek, akik ezeket már nem nagyon tapasztalják meg a hétköznapi valóságában – mondta el a megyei múzeum munkatársa, Virginás-Tar Emese.

Évente változó számú (2-6) rendezvényt szerveznek, ez már a hatodik volt az év során, de első, amit nem zárt térben, a múzeum néprajzi részlegén tartottak meg, hanem kivitték

vidékre. Egyrészt azért tették meg ezt a lépést, mert tapasztalatuk szerint ilyenkor már szívesebben kimozdulnak az emberek, másrészt nem szeretnék csak a városra korlátozni ezt a rendezvényt.

Azért is Szentgericére esett a választásuk, mert az itteni gyerekek minden rendezvényükön jelen vannak, ezért nekik ez egyfajta jutalom volt, hogy „kijött” a rendezvény a faluba, de családjaik is szívesen részt vettek a szervezésben, az anyukák, nagymamák sütötték az ordás buktát. A tanítónők is szívesen támogatták, a községi önkormányzattal is jó volt az együttműködés, és ez a terep mindenféleképpen alkalmas egy ilyen rendezvényre. A múzeológus hozzátette: nem kimondott gyerekrendezvény volt, hanem családi esemény, ahol a gyerekek a szülőkkel együtt tapasztalhatják meg az alkotás, a játék, a zene, a tánc örömét. A nap során a táncot Balogh Zsolt, a szövést Kelemen Vera, a kartonszövést Csontos Katalin, a nemezelést Bíró-Janka Anna, a bőrizést Ferencz Zsolt vezette.

Akár gyereknap program is lehet, de a lényeg, hogy jó lehetőség arra, hogy együtt legyenek a gyerekek – mondta el lapunknak egy anyuka. Minden helyi rendezvényen szeretnek részt venni, szeretnek új dolgokat kipróbálni, és főleg azokat, amelyek a népi kultúrához kapcsolódnak. Ennek az alkalomnak a témája a pünkösöd volt, amiről a gyermekek keveset tudnak, de itt kipróbálhattak olyan dolgokat, amit a hétköznapi életben egyébként nem, mert ezekkel már csak szervezett tevékenységek keretében, különböző rendezvényeken találkozhatnak a gyerekek – véli a backamadarasi Dósa Ildikó.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálós Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

Műzsa

1686. szám

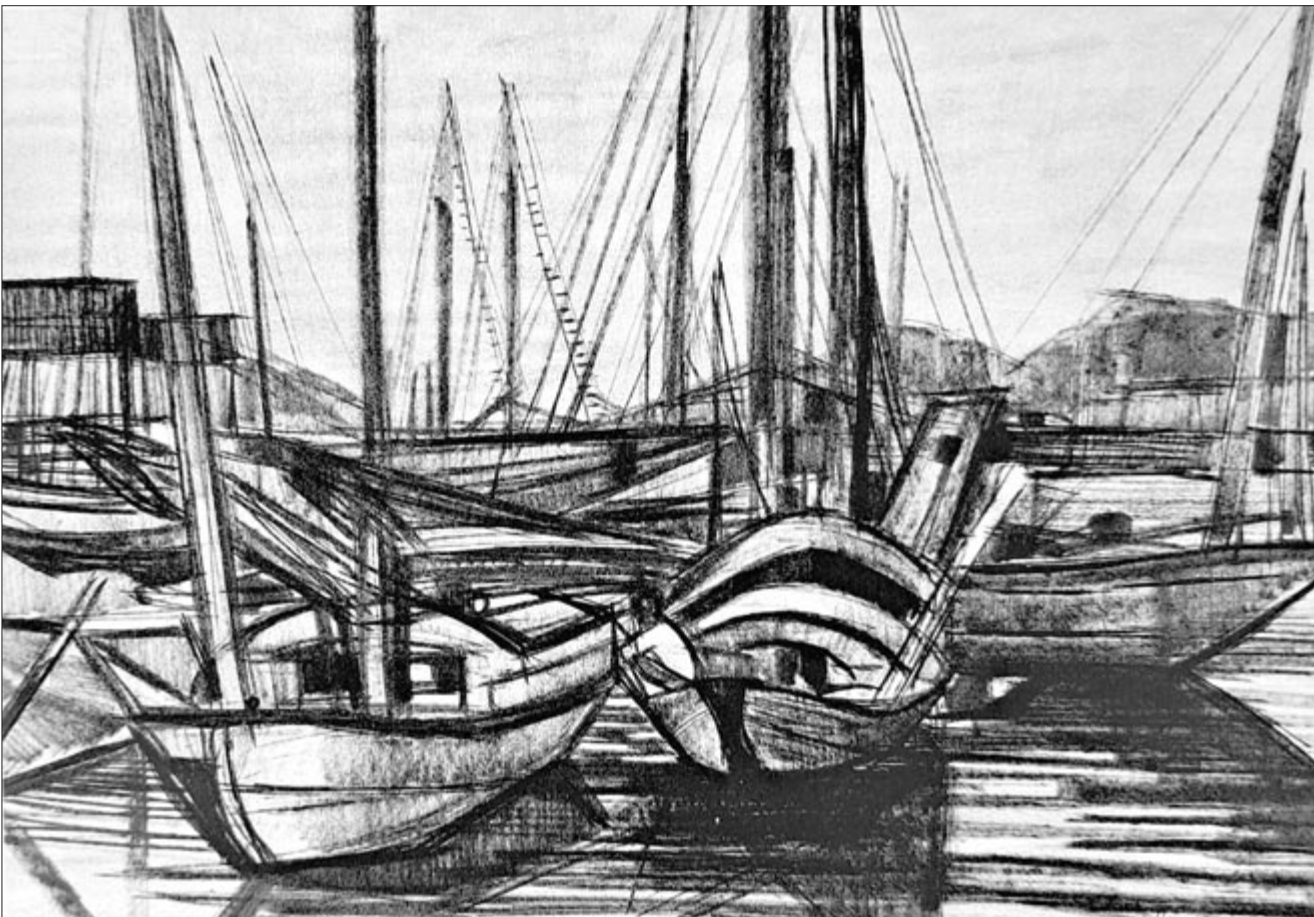
SZERKESZTETTE: NAGY MIKLÓS KUND

Kercsó Attila

Gelu Păteanunál Énlakán

Malomkő asztalodnál
görgetted a malomkőnyi gondolatokat
búbos kemencéd egyre ásitott
hideg szájában rég kihunyt
lángok éledeztek
s a százados székely ház
gerendáiban felnyögött a múlt,
diót vertél a szűkentermő fáról
s keresgélte a silány termést
a zörgő levélszőnyegen
öröm volt egy-egy diót megtalálnod
mintha egy-egy bujkáló álmot
csíptél volna fülön.
Malomkő asztalod mellett
malomkőnyi gondok gurultak szét
s felröppentették az éhes verebeket
átbukdácsoltak a szalmás úton
a lankadó levelű cukorrépák
s a hasadó káposzták közé,
mert ősz volt s újabb betakarítás
s pincédben vígan erjedt a szilva.
Fatuskókon üldögéltünk,
az öreg malomkővön csésze kávé,
teleírt papírok, szemüveged.
Hallgattuk szavaidat, melyek
ott váltak kenyérré
kenyerünkké.

*100 éve, 1925. június 3-án született Kolozsváron Gelu Păteanu író, műfordító, szerkesztő. Elhunyt 1995. március 25-én Budapesten. A költő, Kercsó Attila Gyergyószentmiklóson élt (1939–2008).

Vietnámi dzsunkakikötő...

Nuridsány Zoltán filctoll- és krétarajza a művész centenáriumi emlékkiállításán a marosvásárhelyi Bernády Házban

120 éve született Bordi András festőművész

Festik az arcképem – Gy. Szabó Béla írása a Pásztortűz 1938. februári számából

A fogorvosnak is egyszer csak kihúzzák valame-lyik fogát, a temetkezési vállalkozót is eltemetik, tolvajtól is lehet lopni. Ha a festőt eléri ez a végzet, lefestik. Az utóbbi dolog kortársak között, barátságból szo-

kott megesni, és legtöbbszörre kölcsönös, mint ezt Bordi András barátommal tettük legutóbb.

Ijedten néztem a kisebb ajtó-nagyságú akvarell-papírra, amelyet a hólyagosodás elkerülése végett vastag kartonlemezre kellett ragasztani. Ekkora képet akart rólam festeni. Aki életében egyszer megpróbálta a vízfestést, tudja, hogy mit jelent a nagy méret. Engem azonban az elszállítás gondolata gyötört, s ezért is „csak” egy mellképre kezdtem alkudozni.

Nekiláttunk tehát. Igyekeztem előnyösebb arcot vágni, pontosan úgy, ahogy eddig azokon tapasztaltam, akik „nekem ültek”. Görbe orromat vagy kétszer megnyomkodtam, hogy egyenesebb legyen, hajamat fésülgettem, ruhámat huzigáltam s úgy, ahogy, barátságosan kacsingtattam. Ő meg csak kémlelt, hunyorított,

fejét jobbra „döjtötte”, aztán balra, körüljárt, ültetett az egyik székre, majd a másikra, végül elhatároztam, hogy állni fogok.

Odaálltam az állvány mellé, egész közel a papírhoz, hogy az arányokat könnyebben lehessen összehasonlítani. Kinyújtott karral fogott egy jó méter hosszú pálcát, amelynek a végéhez már előbb egy széndarabot kötözött. Így rajzolt, kellő távlatból. Fakéz, gondoltam, s eszembe jutott a faláb. A faluban így mennek a gyermekek iskolába a nagy sár miatt. A megtoldott kézről az ellenkezője is eszembe jutott, egy kínai festő, aki minden festő, rajzoló szerszámban csak akadályt látott, a tusba egyszerűen az ujját mártotta s úgy rajzolt.

Egyébként csend volt, a gyermek aludt. Komoly dolgokról suttogtunk, Rembrandtról, Goyáról s a többi nagyokról. Cézanne-ról, aki barátját vagy nyolcvanszor ültette egy arcképhez. Majd rólunk írt művészeti tanulmányok idézeteivel bókoltunk egymásnak, mint „... Andriska, a méhek elmentek...

Andriska a kaptárral nyargal az akácosba, hogy meghallja a méhkirálynő zümmögését”. Ő visszabókolt, hogy „...előírányzott aglegénynek mondja magát. Maga főz – rosszul”.

Közben aggódott, nehogy a gyermek felébredjen. Pedig néha nyikorgott a szén. Mongolos szemei pedig annyira szúrón néztek, hogy megkértem: „Bácsi, kérem, ne tessék olyan csúnyán nézni.”

A vonalkás rajz a szénkapirgálásra kezdett alakulni, nemsokára a gyermek is nyöszörgött egyet-kettőt, s amitől féltünk, egyszerre felébredt. Zsémbesen kapaszkodott az ágyrácsba, s bámulta, hogy mi történik. Négy fogával a fenyőfarácsot harapdálta, s egyszerre vidám arcot mutatott, ahogy a gyermek szokta. Láthatólag élvezte a dolgot, mert az apja énekelt mindenfélét, a bíró döglött lováról, málélisztról, meg-nem-házasodásról, szőke számárról s más effélékről.

Énekelj csak, gondoltam, hisz most csak rajzolsz, és a festők a rajzolásnál általában derülátók. Majd

meglátjuk, hogy festés közben hogy megy a danolás.

A gyerek később mégis megunta a sok nótát, pityergett, bögött. Aztán megint pityergett, megint bögött. Apja csendesítette, hogy Gézuka így, Gézuka úgy, de Gézuka csak bögött.

– Ne ordíts úgy! – kiáltott az apja, miközben egy rongydarabbal csapdosta a szénrajzot. Ezt azért tette, nehogy a szénpor belekeverődjék a vízfestékbe. Közel jött, hátralépett, rajzolt, a ronggyal veregette a papírt, a gyerek pedig szaggatta a sírást. Az apja már így: – Te bögőmasina, én téged úgy falhoz kenlek, hogy mindjárt freskó leszel!

Kopottnak találtam a viccet, de hát a jó freskó is kopott. Ennek említése tüstént Olaszországba repített. Ott is ilyen szívósan bögött a firenzei Mario, s mérgében a déli növényeket tépdeste ki. Barátja, Sandro csúfolta a szomszéd erkélyről, mire azt kiáltotta vissza, hogy „bruttó”! Később tudtam meg, hogy ez esetben mocskost jelent magyarul.

(Folytatás a 6. oldalon)

Fiú kalappal... Bordi András Gy. Szabó Bélának dedikált vízfestménye

Hunyadi László Petőfi-domborműve Kínában

Sokszor jelezhattuk az eltelt években, hogy Marosvásárhely művészeti életének korelnöke, a szobrász Hunyadi László művészetének kitarító híve és népszerűsítője, a Petőfi-kutatásban is jeleskedő **Tarjányi József** újabb Hunyadi-alkotás avatását szorgalmazta a világ valamelyik szegletében. Szép törekvésének legfrissebb eredményéről a napokban érkezett levélben tudósítja a Hunyadi művészházaspárt. Engedelmmel idézünk ma részleteket a magyar kulturális értékörzés Burgenlandban élő jeles szereplőjének soraiból.

„Örömmel jelentem, az elmúlt péntek délután óta Hunyadi László Petőfi-domborműve díszíti Bai Mang szabadságharcos mártír, a Szabadság, szerelem fordítójának emlékművét.

Nagyszabású, megható szobor/emlékműavató ünnepséget szerveztek Xiangshanban, ahol a járás vezető elnök asszonya mellett a shanghai magyar konzul is beszédet mondott. Az avatási ceremónia után egy Ginkgo biloba emlékfa ültetésére is sor került. A helyiek örömmel értesültek tőlem, hogy a félegyházi Petőfi-házban is van egy Ginkgo biloba fa, talán már Petőfi Sándor is megsimogatta a törzsét.

Az ünnepségen részt vett a debreceni alpolgármester három kollégájával, akik tőlem tudták meg, hogy a Petőfi-dombormű Hunyadi László munkája.

Hálásan köszönöm, hogy Laci alkotását elvihettem Kínába.”

És néhány részlet Tarjányi József ünnepi beszédéből:

„Tisztelt Li Xiangdong asszony, Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A selyemút nyugati végéről, Magyarországról érkeztem Önökhöz, hogy a mai csodálatos napon együtt ünnepelhessük a két költőóriás, Bai Mang, aho-

gyan önök nevezik, Yin Fu és Petőfi Sándor közös emlékművének felavatását.

Megtiszteltetés számomra, hogy ma itt állhatok Önök előtt, és közösen ünnepelhetjük Petőfi Sándor domborművének felavatását.(...) Városom Kiskunfélegyháza, melyet a forradalmár költő Petőfi Sándor szülővárosának vallott. Az iskoláinkban tanultaknak köszönhetően évtizedek múltán még ma is fejből tudjuk a költő hazafias, szerelmes és tájleíró verseit.

Ki volt Petőfi Sándor? 1823-ban

született, mindössze 26 évet élt, az osztrák elnyomók elleni szabadságharcban, a segesvári csatában tűnt el. Rövid élete alatt 855 verset írt. Halála után rövid idővel szinte minden európai nyelven olvashatók voltak költeményei.

Petőfi hite az emberi szabadságban és az igazság erejében olyan értékeket képvisel, amelyek összekötik a magyar és a kínai népet. (...) A Szabadság, szerelem című versének kínai fordítását az itt jelen levők jól ismerik! Ezt a verset 58 nyelvre fordították le, milliók tanulják és olvassák, Petőfi személyében ma is a szabadság szerelmesét tisztelik. Költszete tananyag a kínai középiskolákban. Az elmúlt százötven év alatt több mint 450 helyen állítottak köztéri szobrot a költőnek, és 155 domborművel díszített emléktábla tiszteleg az emléke előtt.

A Kárpát-medencén kívül az ő

A Petőfi-domborművel kiegészített emlékmű Kínában

Fotó: Tarjányi József

Az Úri muri, megazisten! forgatása

Megkezdődtek az Úri muri, megazisten! című új magyar mozifilm július végéig tartó forgatási munkálatai a Nemzeti Filmintézet (NFI) fóti stúdiójának kültéri díszletében – tájékoztatta az intézet az MTI-t. Kiemelték, hogy a játékfilm Móricz Zsigmond híres regényének feldolgozása Vidnyánszky Attila rendezésében. A 43 forgatási napon a helyszínek között lesz Debrecen, Fót, a hortobágyi pusztaság és tanyavilág, valamint Dömsöd, Kunpuszta és Szabadszállás is. A főszerepben Berettyán Sándort láthatja a közönség. A film várhatóan 2026 őszén kerül a mozikba – írták a közleményben.

Felhívták a figyelmet, hogy a Nemzeti Filmintézet fóti stúdiókomplexumának átfogó fejlesztése és bővítése filmtörténeti jelentőségű. A fejlesztés keretében felépített tartós szerkezetű, alakítható, kültéri, 19. századi város díszletegyüttes a hazai filmipari infrastruktúra hosszú távú beruházása, amelyet örömmel vettek birtokba a magyarországi és nemzetközi filmesek. Alakította már többek közt a reformkori sáros Pest-Budát, a fényűző Bécs, romantikus angol városokat és most legutóbb

Móricz Zsigmond alföldi városát, Debrecen – fogalmaztak.

„Másfél hónapja próbálunk a színészekkel a Nemzeti Színházban, és hatalmas izgalommal vágunk bele közös szenvedélyünk, az Úri muri forgatásába” – idézték Vidnyánszky Attila rendezőt, aki hozzátette, hogy Móricz Zsigmond művét 2008-ban már színre vitte a debreceni Csokonai Színházban, és azóta is folyamatosan foglalkoztatja.

„Nagyon örülök, hogy a Nemzeti Filmintézet támogatásának hála filmvásznon is feldolgozhatjuk ezt a nemzeti klasszikust. Alapvető magyar sorskérdéseket fogalmazott meg Móricz a főszereplő, Szakhmáry Zoltán és úri társasága átmulatott éjszakájának történetébe, ezért az Úri muri minden nemzedék számára fontos és aktuális mű. A móríci kíméletlen kritika azért egyedülálló és hiteles, mert minden sorából kiérezhető rajongó szerelme szereplői: a magyar emberek, a magyar föld iránt” – fogalmazott a rendező.

A forgatás kezdetén a főszereplő, Szakhmáry Zoltán debreceni cívis otthonában és környezetében zajló jeleneteket veszi fel a stáb.

A készülő film egyik forgatási jelenete, előtérben Berettyán Sándorral

Forrás: Nemzeti Film Intézet honlapja

A főbb szerepekben Berettyán Sándor mellett Kovács Frigyes, Katona Kingát, Tabajdi Annát, Trill Zsoltot, Vecsei H. Miklóst, Kristán Attilát, Herczegh Pétert, Varga Józsefet, Tóth Lászlót, Schnell Ádámot, Rátóti Zoltánt, Szarvas Józsefet, Rubold Ödönt, Rácz Józsefet, Ruzs Milánt, Nyári Oszkárt láthatja a közönség, valamint a filmben a Színház- és Filmművészeti Egyetem több hallgatója és a beregszászi Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház társulata is részt vesz – tájékoztattak a sajtóanyagban.

Újra a tizenegyedikesek

Kiállítók és „szurkolók” a Bernády Ház udvarán tartott megnyitón

Fotó: N.M.K.

Újabb fiatalos kiállítást eredményezett a Dr. Bernády György Közművelődési Alapítvány és a Marosvásárhelyi Művészeti Főgimnázium együttműködése. Immár hetedik éve, hogy a tanév vége felé a főgimnázium képzőművészeti tagozatának tizenegyedikes tanulói válogatott festményeikkel állhatnak a Bernády Ház közönsége elé.

nyelven a Petőfi-emlékház udvari falán.

Az elmúlt év december 31-én avattuk fel a kínai nyelvű táblát, Li Zhen úr személyes ajándékát. A most itt Xiangshanban felavatásra kerülő emlékművön látható Petőfi-dombormű a marosvásárhelyi Hunyadi László, Magyar Örökség díjas, Kiskunfélegyháza Petőfi-emlékérmével kitüntetett szobrászművész alkotása.

Hosszú lenne felsorolni Magyarországon közterein, Ausztriában, Horvátországban, Szerbiában, Szlovákiában, az Egyesült Államokban (Bostonban), Argentínában, Mongóliában, Norvégiában látható Petőfi-alkotásait. (...)

Petőfi domborműve ezentúl nemcsak egy műalkotás lesz, hanem egy üzenet: hogy a költészet, a szabadság eszméje és a nemzetek közötti párbeszéd mindig aktuális és mindig fontos.

Köszönöm, hogy Petőfit, a magyar szívek költőjét, mostantól Kína földjén is otthon érezhetjük.”

Levele kiegészítéseként Tarjányi József Hunyadi László köztéri műveinek helyszínét, avatásuk időpontját tartalmazó kimutatást is csatolt a tudósításához. Hosszú a lista, ezúttal csak a számadatokra szorítkozunk. A világ 14 országában 82 Hunyadi-mű áll köztereken, szabadtéren, közintézmények falán. A legtöbb Magyarországon (51) és Romániában (10), de van Argentínában, Ausztriában, Horvátországban, Kínában, Lengyelországban, Mongóliában, Oroszországban, Svédországban, Szerbiában, Szlovákiában, Szlovéniában és az Amerikai Egyesült Államokban is. Remények szerint a lista tovább bővíthető.

Ariadné XXIX. – Textilszalon a levek jegyében

Nagy Miklós Kund

A 2025-ös Ariadné kiállítás minden eddigénél több benevezővel hívta fel magára a figyelmet, és a korábbiaknál hosszabb időn át (május 9. – június 13.) vonzotta a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériába a közönséget, amely a közben lezajlott Múzeumok Éjszakája révén is népesebbnek, lelkesebbnek, érdeklődőbbnek bizonyult, mint az előzőekben bármikor. Az ország valamennyi régiója képviselte magát a tárlaton, 12 művészeti központ művészeinek neve tűnt fel a címlistán, a 73 kiállító közel száz alkotással nyújtott átfogó képet e sokféle arcot mutató, dinamikusan fejlődő, látványos és inventív művészeti ágról, ennek mai romániai állapotáról. Ekkora felhozatal esetében nem várható, hogy részletekbe menően tükrözzük a Szalon sajátosságait, az viszont hangsúlyozandó, hogy kiegyensúlyozott, értelmileg, érzelmileg telített, mértéktartó textiles seregszemlének örülhettek a művészetkedvelők, elegancia uralta a felvonultatott anyagot. Ez persze eléggé általános jellemzés, de a mai ízléstelenség dominálta vizuális összevisszaságban pozitív kicsengésű, ha eleganciáról beszélünk. A minőségi mérce nyilván itt-ott veszélybe került, sportnyelven szólva, a hivalkodó, vásári megoldások vagy színbeli túlzások miatt néhány munka esetében rezgett a lécz, de ezt a negatívumot számos kiváló mű feledtette. Ezek előtt időztek hosszasan a nézők, akik közt sokan a kezdetektől igyekeztek nyomon követni a vásárhelyi Ariadné, és szurkolni mindannak, amit annak tehetséges és kitartó hívei meg-

Hunyadi Mária: Családfa

honosítottak a városban. 1996-ban a HAGYOMÁNY – KUTATÁS – KÍSÉRLETEZÉS jegyében zajlott az indulás, e hármasságra való törekvést azóta is érzékelhettük. Évről évre tapasztalható rendezési elv volt ez, alkalmanként természetesen más-más arányban. Idén kevésbé domborodott ki a meglepetés szándéka, kevesebb volt az installáció, a performance is, mint korábban, alulreprezentált a minitextil, alig láthattunk textilszobrot, sőt a hagyományos kárpit is kissé szegényesebben jelentkezett, de annyi igényes, szép munkával rukkoltak elő a művészek, hogy ez a hiány talán sok látogatónak fel sem tűnt. A nézőket hamar átvárta a textíliák sugallta képvarázs, a szavakat, gondolatokat, ritmust, belső dallamot képi metaforává átlényegítő, derűs hangulat. A költőiség, ami itt szinte magától adódik, hiszen majdnem minden kiállító a szebbik nem képviselője, akik a valóság és az álom viszonyát is sajátosan élik meg. Igaz, ez a minőségük határozta meg a Szalon három évtizedes példás működését, vitalitását, mozgósító jellegét is. Azt az érzékeny, mitológiába, népi szellemvilágba, ősi családi foglalatosságokba mélyülő dekorativitást is, ami ugyancsak jellemzi a kiállítást. Minden, amivel kapcsolatba kerülhetünk ég és föld, víz és tűz, líra és dráma között, fellelhető valamilyen formában a tárlaton, leggyakrabban vegyes technika alkalmazásával létrehozva, olykor a Mesterséges Intelligenciát sem mellőzve.

Mi sem természetesebb – ékelőd-

Mana Bucur: Alterego

A kiállító művésznők egy csoportja

Orbán Anna Mária: Észbontó mosoly

Fotók: N.M.K.

Csata Hermina: Szemiramisz kertjeiben

hetne ide az észrevétel –, és jogos is lenne, hiszen napjainkban a digitalizálás magától értetődik, de ne feledjük, harminc évvel ezelőtt, amikor ez a kiváló csapat a kezdeményező Nagy Dalma köré tömörült, hogy országos hírűvé nemesült új hagyományt teremtsenek a városban, még mindannyian a tradicionális textilművészeti felsőoktatás képzetjei voltak. Azóta ebben a nagyon időigényes, de sok elégtételt is nyújtó alkotói ágazatban a kor igényeihez igazodó, megújulásra nyitott, megbecsült életmű kiépítésén dolgoztak mindahányan. Nyugodtan elmondhatják, hogy az Ariadné-mozgalom kibontakoztatása is az életműjük szerves része. Lettek tehetséges követők, egykori tanítványok is újabb színekkel, ötletekkel gazdagították a textilművészeti felhozalt. És ami külön ajándék a marosvásárhelyi közönségnek, az az a lehetőség, hogy immár sok kitűnő kolozsvári, temesvári, bukaresti, székelyföldi, partiumi és más vidéki kárpitművész munkásságát, markáns kézjegyeit képesek vagyunk felismerni, a másokéival egybevetni.

Nem szabály, de talán igaz, hogy évente más árnyalat határozza meg a textilművészeti szalon összesített színvilágát. Ezúttal az ősz dominálja a kiállítás koloritját. E látványos évszak rozsdás, sárgás, vöröses, barnás tónusai. Viszont aligha tévedünk, ha úgy érezzük, az Ariadné XXIX. az ókori görög királylány és mai követőinek örök tavaszát ragyogtatja elénk.

Moise Berger Erna Judit: Ecce angelus

Bölöni Domokos

KUTYANYELV (10)

Faramuci papirosok

Elvtársi összejövétel

Már négy éve Korondon éltem, de a vásárhelyi napilap, amely hébe-hóba közölte egyik-másik írásomat, számon tartotta létezésem, így történhetett meg, hogy egyszer csak hivatalos levél érkezett sóvidéki állomáshelyemre.

„Vörös Zászló. Az RKP Maros Megyei Bizottsága és a Megyei Néptanács Napilapja, Marosvásárhely.

Meghívó. Bölöni Domokos elvtársnak, Corund. Napilapunk, a Vörös Zászló fennállásának 30. évfordulója alkalmából f. év december 2-án, vasárnap 13 órától a Maros étteremben elvtársi összejövetet rendez, melyre – feleségével együtt – tisztelettel meghívjuk.

Az ünnepi ebéd személyenként 120 lejbe kerül, amit – a meghívás elfogadása esetén – legkésőbb f. hó 30-ig, péntekig kérjük a lap kiadóhivatalánál befizetni.

Bővebb felvilágosítást telefonon adunk.
Szeretettel várjuk találkozáunkra!
Marosvásárhely, 1979. november 23.
Tisztelettel, Szerkesztő bizottság.”
(Olvashatatlan aláírás, pecsét)

Nem vetett fel a pénz, albérletben laktunk három kisgye-

rekkel, és legfőbb gondunk a téli tüzelő beszerzése volt – de-hogy gondolhattunk ünnepi flancolásra. Ezért nem is választottam a meghívásra, és máig sem tudok semmit a nagyszerű buliról. Pedig bizonyára izgalmas lehetett.

*

Hárman, elvtársakul

1. A meghívó

„A Politikai nevelés és szocialista kultúra községi tanácsa szeretettel meghívja Önt 1981. május 31-ére Homoródszentpálra (Homoródszentmárton községhez tartozó falu) „A művészet és az irodalom hete” megnyitójára.

Tájékoztatósképpen közöljük, hogy önnel együtt meghívtuk Lőrincz György elvtársat és Cseke Péter elvtársat. (Az utóbbi községünk szülötte.)

Felkérjük, hogy a közelmúltban megjelent könyve kapcsán beszéljen.

Községi tanácsunk az utazás költségeit megtéríti, és szükség esetén az éjszakai szállást biztosítja.

Meghívásunkat megújítva arra kérjük, értesítsen szándékáról, telefonon kérje a homoródszentmártoni községi pártbizottságot vagy az általános iskolát.

Homoródszentmárton, 1981. május 25.

120 éve született Bordi András festőművész

(Folytatás a 3. oldalról)

Szerényen megjegyeztem, hogy mégis csak sokat „bordit” ez a gyerek, mire az apa – fegyvertilalom lévén – pénztárcáját szegje nekem, és lelövésse fenyegetni.

Végül a gyerek kikerült az ágyból, sírása azonn mód nevetés lett. Ebédidő volt, s a gyerekek evett előbb. Az etetésről egy tusrajzot kanyarítottam, a gyerek ezalatt nagyokat csettintett. András mester azzal a mutatvány-nal kedveskedett, hogy félkorty bort adott neki. A fiúcska még nagyobbakat csettintett, egyik szemével kacsintott, szája szélét vén korhelymódra nyaldosta.

Ebéd után sokkal érdekesebb és egyben komolyabb művet következett: a festés. A jellegzetesen festő ember kezétől eredt vonalas rajz most már a földre került, s ettől kezdve láthattam, hogy a papíron mi történi. Székre ült a mester, s kirakta a festékeket, vagy négy-öt fadobozt, amelyekben egymástól elég távol vannak a töredezett, málladozó gombfestékek. Meglepett, mert elég igénytelennek látszott az egész festékkészlet. Hoztak egy mosdótál vizet, s a nagy ecset máris fűr-

dött benne, majd, mint a pillangó, meg-megszívogatta a színeket. Nagy, színes tócsasereg lepte el a papírost, kíváncsian néztem, mi lesz ebből, sikerül-e. Éneklés tényleg jóval kevesebb volt, mint rajzolás közben. Gézuka is nagy érdeklődéssel nézte, s mivel kézenfogva már járkált, persze, hogy odament a képhez, és bal tenyerét bele akarta csapni. Félttem nagyon, hogy a művészetbe így is beleavatkozik, mert előző este bámulatos távlat-érzéssel ragadta meg a boroskancsó fülét. Akkor célját el is érte, most szerencsére idejében húzta vissza az anyja: – De hamis vagy, aranyom!

Nem hagyhattam ezt kiaknázatlanul s ajánlottam, hogy ha hamis is meg arany is, nevezzék egyszerűen dublénak. Furcsán nézett rám az asszony és megjegyezte: – Eddig csak a férjemről tudtam, hogy néha olyan hóbortos.

A gyermeknek nem tetszett, hogy mellőzték, mikor olyan jó lett volna azon a képen pancsolni. „Apjukom” meg türelmesen festett. Ilyen türelmes csak egy apa lehet. Kérlelés, csitítás, babusgatás hangzott minden

oldalról, valahogy olyanformán, hogy – mókuci-fókuci – rókuci – hókuci- pókuci – kókuci! Megrendülve füleltem, hogy családos embernek mi mindent kell tudnia.

Közben lankadatlanul álltam, ő meg festett. Pihengettünk olykor, csavargattam a fejem jobbra-balra, hajoltam, guggoltam, ami mindenkinek ajánlatos, ha festik. Munka közben pedig búvárszkedtem, hosszabb ideig álltam egy lábon, hadd lássa a mester, hogy nem akármilyen modellel van dolga.

A vizes papíron jól futkorásztak egybe a színek, s ahol kellett, közéjük lehetett ágyazni újabb vagy sötétebb színeket, itt-ott felszívní a nem odavaló foltokat. Ment minden simán, ami a vízfestésnél igen fontos, mert a későbbi javítgatás már a frissességet veszélyezteti.

Kényszerszünetet is tartottunk, mert oda-lenn bormérés közben tíz veder borba tévedsből egy liter szilvapálinka került. Ezt kellett kóstolgatnunk, hogy érzik-e nagyon, s ha igen, vajon fog-e húsz vederben érezni. Szerencsére a képnek már amúgy is száradnia kellett. A hátteret és ruhát még igazítottam,

A Politikai nevelés és kultúra községi tanácsa”
(Olvasható aláírás)

2. Az eseményről

Ha jól emlékszem, Lőrincz György barátom vitt a saját kocsiján Homoródszentpálra, és valóban a könyvemről beszéltem (Hullámok boldogsága, 1980), sőt fel is ovastam valamit. Két társam nemkülönben. A fogadtatás kitűnő volt, a hangulat családias, igazán jól éreztük magunkat. Meghitté az tette igazán, hogy mi hárman a szó valódi értelmében egymás elv-társai voltunk és vagyunk mindmáig: Gyuri, Péter és Domi.

*

A legrövidebb levél

Megőrzött papírjaim között a legkurtább: egy levelezőlap. Bal felső sarkában ez áll: M.V.H., 1981. máj. 6.

Jobb felső sarkában: Bölöni D., Korond

Középen nagy betűkkel:

O.K.

A levlap alján, ahol a feladó aláírása szokott lenni: -ess.

(Megfejtése: M. V. H. : Marosvásárhely; az O. K. annyi mint oké, és valamelyik beküldött írásom elfogadását jelenti; az –ess pedig Nemess Lászlót, aki felhagyva a tengerész mesterséggel irodalomra váltott, és az idő szerint az Igaz Szó szépirodalmi folyóirat szerkesztőjeként véleményezte, s esetleg továbbította küldeményeimet.)

A tengerészből lett íróval tartós barátságot ápoltunk élete végéig.

én közben a mosdótál és a földre fektetett kép előtt ülő festőről vázolhattam egy szénrajzot.

Kissé beborozva nézegettük a képeket, s Bordi barátom azzal biztatott, hogy az enyémet nem teszem ki az ablakba. Vigasztaltam, hogy bár olyan vagyok a képen, mint a kötelességét teljesítő mór, de legalább kancsi, és a szájam egyik fele sem görbül. Viszonozta kedvességemet azzal, hogy én meg kugligrigolyó fejet rajzoltam neki. Fenyegetőztem is, hogy majd kimetszem. Egyszerőval bőven traktáltuk egymást, végül is kölcsönösen megegyeztünk, hogy egyik sem bántja a másikat. Lényegében egyik sem szólt komolyan a másik munkájába, ő mégis visszagörbítette a szájamat, ami hízelgett.

Másnap még apróbb foltozgatásokat végzett. Előzőleg tiszta vízzel végigmosta az egész képet, helyenként formálta, simíttgatta, de csak annyira, ami a kép frissessége megmaradjon. A gyerek hol aludt, hol sírt, hol gügyögött, mint azelőtt való nap. Bámultam az apai türelmet, s kíváncsian kérdeztem, hogy munkáját két gyermek nem fogja-e majd zavar-ni. – Tavaszra egy nagy manzárd-szobát építünk, felpakolom őket, ott aztán bölgjenek!

Így készül egy arckép a családos festő otthonában.

Bernády is jelen volt a Kecskeméti Animációs Fesztiválon

Tőkés Anna Az utolsó dobás című filmje kapta a 17. Kecskeméti Animációs Fesztivál (KAFF) nagydíját – olvasható a szervezők MTI-hez eljuttatott közleményében.

A legjobb egész estés európai film díját az Oscar-jelölt Claude Barras Vademberek című alkotása kapta, míg különdíjban részesült Jean-Loup Felicioli és Alain Gagnol filmje, a Nina és a sündisznó titka. A legjobb európai tévésorozat lett a Cigánymesék, a díjat Tóth-Pócs Roland és Balajthy László vehették át a Lóvátett kupecok című epizódért. A legjobb TV-speciál díját Augusto Zanollo kapta a Lola és a zajzongora című munkájáért.

A legjobb egész estés játékfilm Pannónia-díját és a közönségdíjat is Csáki László Kék Pelikán című animációs filmje érdemelte ki. A legjobb rövidfilm és a Magyar Filmkritikusok díját Ulrich Gábor Capriccio című munkája kapta, míg a legjobb televíziós sorozat Bálint Ágnes-díját Bogyó Péter vehette át A magyar népmesék sorozat A királyfi meg a három cimborája című epizódért.

A legjobb alkalmazott animációnak járó elismerést Búzási Gyopár Orsolya Bernády Amerikába megy című alkotása vihette haza, míg a legjobb diák-filmnek járó díjat Tarcsi Anna Szökés című alkotása érdemelte ki. A legjobb

vizsgafilm különdíjban Fendrik Borbála részesült a 110 éves a magyar animáció című filmjéért. A legszínvonalasabb képi formanyelvért Balogh Mirjana Wish You Were Ear című művét díjazták, és a junior zsűri is ennek az alkotásnak ítélte a legjobb rövidfilm díját.

Marosvásárhelyi vonatkozásai miatt időzünk részletesebben Búzási Gyopár Orsolya filmjénél. A sapientiás fiatal rendező produkciója (producer Orbán János) 2023-ban készült. A Metropolis 2024. október 22-i számában Mózes Gergely, három filmet összevetve, ezt is elmélyülten elemzi írásában. Ebből ragadunk ki néhány gondolatot: „A Bernády Amerikába megy esetében nem

sérül a hitelesség, és új alkotói technikák mutatkoznak be; bátor, mégis könnyed humorral találkozunk a néző a valóban megtörtént esemény megismerése során... Mind technikai, mind dramaturgiai értelemben kiemelkedő hazai példának vélem Búzási Gyopár Orsolya rövid dokumentumfilmjét, melyben a részletekre vagdosott archív anyagok újra összeállva építenek fel konzekvens módon karaktereket és háttereket, melyeket a korhú napló és sajtómegjelenésekkel teli hangsáv következetesen tesz komplex történetté.(...) Marosvásárhely akkori magyar polgármestere, Bernády György Amerikába utazott az Erdélyben talált földgázmezők ügyében. A polgármester történetét a performatív archív használat hagyományait újragondolva meséli el Búzási Gyopár Orsolya. (...) egymástól kontextusában is teljesen független archív fotók részleteiből voltak összerakva a karakterek, maga a narratíva pedig kifejezetten szórakoztató, könnyen követhető a vizuális játékosság miatt, ráadásul a mondandó hitelességét a performatív alkotói hozzáállás cseppet sem sértette. (...) A korabeli sajtóanyagok több alkalommal is

Bernády Búzási Gyopár-Orsolya animációs filmjében

Forrás: Facebook

megjelennek a képen, a karakterek ugyan animált hátterű fikciós betétekben beszélnek egymáshoz, de az elhangzott szövegek mind az eseményekben részt vevők írásos beszámolóiból valók, így például Bernády figurája is a saját naplójából narrálja a cselekményt. Több szempontból is gazdag játékfilmesen szórakoztató elemekben ez a megjelenítéskonceptió – például amikor a főszereplő sétapálcájával csapkodja a Fehér Ház oldalát, vagy éppen kiáltozva elrepül egy gázkitörésnek »köszönhetően«. Ezeken a pontokon a narratíva át is csaphatna egyfajta Monty Phytton-paródiába, de ez az aránytévesztés szerencsére egyszer sem történik meg: a hangsáv, azaz a beszámolók az eseményekről mind valódiak, a képi fikcionált megjelenítés pedig sajátos karaktert ad a figuráknak; Bernády maga is szerethető főhőssé válik. Ennek a hatásnak az elérése talán az egyik legfontosabb erénye a speciális történetmesélésnek: vagyis, hogy a valós tények megjelenítése mellett jellemet kapnak a szereplők és a vizuális humor »behúz« a történetbe, és benne is tart. Ennek köszönhetően mindenféle didaktikus erőlködés nélkül, indirekt módon közvetít fontos információkat Búzási az alkotásaiban, így e filmjében is megnyilvánuló intelligens alkotói humor pedig pontosan az, amire a kortárs történelmi dokumentumfilmeknek szüksége van.”

Izrael megtámadta Iránt, célja Teherán nukleáris fegyverkezésének leállítása

Izrael légitámadásokat mért Iránra péntek hajnalban, hogy megakadályozza Teherán nukleáris fegyvervezetését. A zsidó államban nemzeti szükségállapotot rendeltek el. A hadsereg közlése szerint Izrael napokig, akár hetekig elhúzódó háborúra készül Teheránnal és annak térségbeli segítőivel. Irán Izrael mellett az Amerikai Egyesült Államokat is felelősnek tartja, és közölte, hogy kemény választ ad a támadásra.

Izraelben hajnali 3 órakor a polgári védelem vészjelzést adott ki, megszólaltak a légvédelmi szirénák, és telefonokon is értesítették a lakosságot, felszólítva mindenkit, hogy menjen az óvóhelyekre, miután több tucat izraeli harci gép iráni katonai célpontokat és nukleáris létesítményeket támadott.

Jiszrael Kac védelmi miniszter és az izraeli hadsereg (IDF) nemzeti szükségállapotot hirdetett az Irán elleni, megelőzőnek nevezett csapás és a lehetséges iráni válasz miatt. Az utasítások értelmében nem nyitnak ki az iskolák. A hadsereg felszólította a lakosságot, hogy maradjon a védett betonszobák és óvóhelyek közelében.

Az izraeli hadsereg, az ország vezérkari főnöke és miniszterelnöke egyaránt azzal indokolta a támadást, hogy Irán nagyon közel jutott a nukleáris fegyverek elkészítéséhez.

Benjámin Netanjahu miniszterelnök angol nyelvű videóüzenetében közölte, hogy Irán akár néhány hónapon belül nemcsak elegendő dúsírtott uránnal rendelkezhet, hanem képes lehet ténylegesen nukleáris fegyvert is előállítani.

Irán tízezernyi ballisztikus rakéta gyártására készül, amelyek akár nukleáris töltet nélkül is milliók életét olthatják ki Izraelben. „De képzeljük el, mi történne, ha ezek közül bármelyikben nukleáris töltet lenne!” – tette hozzá.

Az Izrael létét fenyegető veszéllyel szembeni sorsfordító küzdelemnek nevezte a támadást a zsidó állam vezérkari főnöke, aki egységre szólította fel az izraelieket.

„Támadásba lendültünk, mert elértünk ahhoz a ponthoz, ahonnan már nem lehetett volna visszahúzódnunk. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy máskor cselekedjünk. Nincs választásunk!” – tudatta Éjal Zamír. Közölte: Irán vissza fog vágni, és a csapások elterhelhetnek a megszállt területek felé, de a hadsereg mindent megtesz, hogy maximális védelmet nyújtson a hátsó résznek.

„Példa nélküli mozgósítás történt minden katonai ágban és parancsnokságon, válaszul a valódi és közvetlen fenyegetésre” – tette hozzá a vezérkari főnök.

Izrael napokig, akár hetekig elhúzódó háborúra készül Iránnal és annak térségbeli segítőivel – közölte a zsidó állam hadserege, amely tájékoztatása szerint felkészült arra, hogy a Teheránnal szövetséges milíciák heves rakétatámadásokat indítsanak Jemenből és Libanonból, valamint akciókat Szíria területéről.

A katonai akciók miatt Izrael és Irán is lezárta légterét a polgári repülőketől.

Iránban, a helyi állami média közlése szerint, a légitámadások nemcsak katonai és nukleáris cél-

pontokban, hanem lakóterületekben is okoztak kárt, és halálos áldozatok is vannak. Köztük van Hoszein Szalami, a Forradalmi Gárda parancsnoka – erősítette meg a gárda közleményben. A szervezet teheráni főparancsnokságát is találat érte. Az iráni televízió arról számolt be, hogy a natanzi atomlétesítmény térségét is csapás érte, de nukleáris szivárgásnak egyelőre nincs nyoma.

Egy izraeli biztonsági forrás arról tájékoztatta a nyilatkozatot, hogy az izraeli légierő magas rangú iráni katonai vezetők és atomtudósok lakhelyét is támadta. „Nő az esélye annak, hogy az iráni vezérkart sikerült likvidálni a nyitócsapás során, köztük a vezérkari főnököt és vezető atomtudósokat” – nyilatkozta.

Az izraeli hadsereg közlése szerint a zsidó állam teljes körű párbeszédet folytat az amerikaiakkal, és jó az együttműködésük. Marco Rubio amerikai külügyminiszter közölte: Izrael egyoldalú műveletbe kezdett Irán ellen, az Egyesült Államok nem érintett a péntek hajnali légitámadásokban.

Az Egyesült Államok számára az a legfontosabb, hogy megvédje erőit és érdekeltségeit a térségben – tudatta, és egyúttal óva intette Iránt attól, hogy amerikai állampolgárokat vagy érdekeltségeket vegyen célba.

Irán Izraelt és az Amerikai Egyesült Államokat egyaránt felelősnek tekinti az ellene indított katonai akció miatt, és megtorlást helyezett kilátásba.

Izrael amerikai segítséggel hajtotta végre a támadást, és mindkét ország súlyos árat fizet majd – mondta Abolfazl Sekarcsi, az iráni hadsereg szóvivője az állami televízióban. Az ország választási és politikai vezetője, Szajed Ali Hamenei ajatollah „keserű és fájdalmas sorsot” helyezett kilátásba Izraelnek, és bosszút esküdött a Forradalmi Gárda is.

Fehér házi források szerint az izraeli légitámadás fejleményeit Donald Trump amerikai elnök a Fehér Házból követi magas rangú tisztségviselők jelenlétében, és pénteken tanácskozik az amerikai nemzetbiztonsági kabinet is.

Csütörtöki amerikai sajtójelentések szerint Steve Witkoff közel-keleti különmegbízott republikánus szenátoroknak nemrégiben arról beszélt, ha Izrael atomlétesítményeket támad Iránban, akkor Teherán tömeges rakétaindítással válaszolhat, hogy túlterhelje az izraeli légvédelmet, és a konfliktussal számos emberéletet okozhat.

Az Irán ellen indított izraeli hadművelet egy ösztöndíjas szövetséges után kapta a nevét: héberül „Oroszlánként a nép”, angolul Rising Lion

(Felkelő oroszlán). A bibliai idézet Mózes negyedik könyvében található, a Károli-biblia szerint az idézet részlete így hangzik: „Ímé e nép felkel mint nőstény oroszlán, és feltámad mint hím oroszlán”.

Az izraeli hadsereg tájékoztatása szerint a felkelő oroszlán a nép erejére, bátorságára és éberségére utal, ahogy ellenségeivel harcra száll.

További támadások az iráni légvédelem és rakétaindító-állások ellen

Az izraeli légierő péntek délelőtt támadást hajtott végre Irán légvédelmi rendszere és rakétaindító-állásai ellen.

Az elmúlt órákban az izraeli légierő vadászgépei nagyszabású támadást hajtottak végre az iráni légvédelmi rendszer ellen az ország nyugati részén – közölte az izraeli hadsereg (IDF) szóvivője, és hozzátette, hogy a támadásokban több tucat radar és föld-levegő rakétaindító-állomás megsemmisült.

Jiszrael Kac védelmi miniszter gratulált a hadseregnek az Irán elleni hadművelethez. „Az Izrael megsemmisítésének programján dolgozó Forradalmi Gárda parancsnokainak, az iráni hadseregnek és a vezető nukleáris tudósoknak a precíz, célzott likvidálása erős és egyértelmű üzenetet hordoz: meg fogjuk semmisíteni azt, aki Izrael megsemmisítésén munkálkodik” – mondta

„Az izraeli hadsereg folytatni fogja az iráni nukleáris program megállítását és az Izrael elleni fenyegetések elhárítását. Irán egyre nagyobb árat fog fizetni, amennyiben folytatja agresszív tevékenységét” – tette hozzá.

Izraeli biztonsági forrásból péntek délelőtt azt is közölték, hogy a fő célpontok közé tartozó natanzi nukleáris létesítmény lényegében megsemmisült.

Irán kezdeményezte az ENSZ BT soron kívüli összehívását

Irán kezdeményezte az ENSZ Biztonsági Tanácsának (BT) soron kívüli összehívását pénteken amiatt, hogy Izrael az éjszaka légitámadásokat intézett a síita állam több térsége ellen – jelentette a Taszním iráni félhivatalos hírügynökség.

Az állandó iráni ENSZ-képviselő elítélte a légitámadásokat, amelyeket, mint hangsúlyozták, az iszlám köztársaság „békés célokat szolgáló nukleáris létesítményei”, illetve magas rangú iráni katonatisztek ellen követtek el. Kiemelték, hogy „a megfontolatlan és törvénytelen műveletek az Egyesült Államok támogatásával” zajlottak, veszélybe sodorva a regionális és a nemzetközi stabilitást is.

Mindeközben az iráni állami média azt közölte, hogy az izraeli műveletekben már hat, az iráni nukleáris programban részt vevő tudós vesztette életét. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

MAROS MEGYEI CÉG hollandiai munkapontra alkalmaz vágóhidon és farmon dolgozó személyeket. Juttatás: 10.000 lej/hó. Tel. 0760-406-597. (68637)

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

Június 27-én kezdődik a Gyulai Várszínház 62. évada

A 8. Erdélyi Hét színházi fesztivál

Június 27-e és augusztus 17-e között idén is a műfaji sokszínűség jegyében rendezik meg a Gyulai Várszínház 62. évadát – tájékoztatta a teátrum csütörtökön közleményben az MTI-t. Mint írták, idén négy saját bemutatót és egy felolvasószínházi bemutatót tartanak. Az Erkel Ferenc feltételezett szerelmi kapcsolatát feldolgozó La Grange előadást a Soproni Petőfi Színházzal koprodukcióban valósítják meg július 10-én, a darab szerzője és rendezője Kiss József. A Márai Sándor Füves könyvéből készített Az emberi utazás című bemutató teljesen saját fejlesztésben valósul meg Bogdán Zsolt és Binder Károly produkciójaként július 17-én.

Kós Károly és Zalán Tibor műve, az István, az országépítő a gyulaiak és a Békéscsabai Jókai Színház koprodukciója lesz Pataki András rendezésében július 23-án. Gogol A revizorából ifj. Vidnyánszky Attila készített átiratot és a Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színházzal koprodukcióban mutatják be augusztus 8-án. A 17. alkalommal megrendezendő kortárs magyar felolva-

sószínház szerzői ezúttal Kovács Dominik és Kovács Viktor, akiknek a Koloniál című darabját fogja felolvasni Zsurzs Kati és Gál Réka Ágota – közölték.

Az Erdélyi Hét elnevezésű színházi fesztivált nyolcadszor rendezik meg július végén és augusztus első napjaiban. Látható lesz a gyergyói Liliom, a marosvásárhelyi Alaszka, a temesvári Mélyrepülés, a kolozsvári Jano-

vics, a szatmári Hegedűs a háztetőn és A miniszter félrelép című előadás. Harmadik alkalommal szervezik meg a Világirodalmi Klasszikusok Fesztiválját, amely a korábbi évek Shakespeare Fesztiváljának a helyére lépett. Erdman Az öngyilkosát a kárpátaljaiak, Molière Képzelt betegét a Szegedi Pinceszínház, Lorca Yermáját a nyíregyházi Móricz Zsigmond Színház, Osborne Dühöngő ifjúságát a Színház- és Filmművészeti Egyetem végzősei, Gogol A revizorát a Gyulai Várszínház a kárpátaljaiakkal koprodukcióban, Verne 80 nap alatt a Föld körüljét a Trip, a Kult2 és a Gold Record Musik, A Piroska és a farkas Kerekerdőben című előadást pedig a Múzsák Társulat adja elő – emelték ki, majd hozzátették: idén is a Halmos Béla Népzenei és Világzenei Fesztivált,

ezen július 11-én olyan hazai világsztár zenekarok lépnek fel, mint a Muzsikás és Petrács Mária, valamint Lakatos Mónika és a Cigány Hangok.

Augusztus 15-én az Irodalmi Humorfesztiválon pedig 14 kortárs magyar író és költő vesz részt.

Idén is kínálnak gyermek és ifjúsági darabokat, egyebek mellett A köcsög ember fiait, a 80 nap alatt a föld körül, a Piroska és a farkast, a Feledi Projekttől pedig a Varázsvilágot. Lesznek musicalek is, mint például a Jó estét nyár, jó estét szerelem a Szolnoki Szigligeti Színházról; A púpos a Magyarok Dalszínházról; az Eszenyi Produkció az Élet rapszódia darabot hozza el; a Művészetek Völgye és az Art Színtér pedig a Tikk-takk, bumm című előadást. (MTI)

MÁRVÁNYFÖLDŐI
GYÖNGYVIRÁGOK

2025. JÚNIUS 21. |17:00| BARÓT

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

GYERE,
MESELJ!

VASÁRNAP 18:00

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Anna Jonas
A csokoládés
lány

Han Kang
Görög leckék

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	• Radiológia, echográfia
- információ - 118-932	Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- általános - 118-800	• DIGI - 0365/400-401
• Központosított ügyelet	- 0365/400-404
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
• Rendőrség - 0265/202-305	- vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928
• Sürgősségi szolgálat:	- 0800/800 928
- gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv:
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	- hideg víz-csatorna - 0265/215-702
• Prefektúra - 0265/266-801	- közönségszolgálat - 0265/208-888
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442	- központ - 0265/208-800
- 0265/262-907	- 08008 208-888
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	• Fogasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Procardia Egészségügyi Központ	• Vasútállomás - 0265/236-284
- 0265/210-087	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
- 0770-547-384	Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119
• Optika-Optofarm	- 0744-282-710
- 0265/312 436	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
- 0265/250-120	- 0265/263-865
- 0265/263 351	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	- koszorúk - 0745-606-269
• Dora Optics - 0733-553-976	- halottszállítás - 0758-047-604
• Smile Klinik fogászat - 0751-877-832	

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

NE HALLGASS MÁSRAI!